

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre	480 K
Félévre	240 K
Háromhavára	120 K
Egy hétre	40 K

Egyes évre 3 hónap

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Vasárnap kiadása: Dr. MARR JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Ohányeva (Zápolya) utca 1. Telefonszám 31

MEGJELENIK MINDEN NAP, HÉTFO 300
ÖNSEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELESEN

Veliki Beeskerek, 1924.

L. évfolyam, 28. szám.

Csütörtök, február 10.

Vége szakadt

a tegnapi nappal az idej rövid farsangnak és most következik a bőjt, a nagybőjt időszaka. Ezután a rövid, de bizonyára alaposan átmulatott farsang után; következőként a bőjtök esendes hetei, eszébe jut-e vajjon az emberiségnek, hogy több mint hat éve már, 1914 óta, milyen sokat bőjtölt, nemesak naptár szerint, hanem bizony valódi kényszerűségből is!! Vajjon eszébe jut-e az embereknek, hogy ezalatt a hat év alatt azért tulajdonképpen mindég farsangot ültek, véres, vitézséges, halálos farsangot, amelyet a világgabajodás lelkiismeretlen tervezői és végrehajtói rendeztek meg.

Vajjon lesz-e valaki, aki magába száll és életmentő önmegtartóztatással és önfegyelmezővel fog megküzdeni a néfán még tovább tartandó világtragédia farsangi tébolyaival!!

Micsoda rettenetes, vérfagyasztó, valóra vált szimboluma az emberiség egész létezésének és létezési lehetőségeinek ez a hat éves vilákkatasztrófa! Nem lehet csodálni, ha az intelligens koponya, képzett és egészséges, logikus agy, átvillanva előtte a közel múlt és a tatóngó, üres, borzalmas jövő, golyót röpit magába, megátkozván maga után a világot.

Evezredek óta tart az emberiség farsangja, járjuk mindannyian a bolondját — és mégis még mi utánmaradók tartjuk bolondnak az erős szívű. Pierrotkat, az öngyilkosokat, opiumszívókat, a harakirözöket, akik gondokkal tele, gondtalanul hagyják itt ezt a sáros, piszkos földi komédiát, amit úgy hívunk: élet.

Hat év óta koplal a világ. Koplalója mindannak ami tiszta, igaz és nemes. Koplalója a becsületnek, a szépségnek, koplalója az igaz kulturának. Hat éve nélkülözi az emberiség a kényelmet, az egészséget, és nélkülözi az egyéni és társadalmi rend biztonságát. Hat év óta félünk esténként lefeküdni, hogy jaj, istenem, mi lesz reggel?!

Vajjon álm-e ez, amit most átél az emberiség, egy katzenjammeros farsangi álm vagy egy schopenhaueri mord valóság? És elmúlik-e egyszer már végre ez a nagy bőjt és lesz-e még szép farsang, a tiszta öröme és igaz érzések szelid mulatsága vagy zuhanunk tovább a földi bábél iszonyatos áradatában.

Vége szakadt az idej farsangnak, de vége fog szakadni a reménynek is . . .

Megalakult az új görög kormány.

Athén, február 8.

A Rhallys-kormány lemondása folytán megüresedett kormányelnöki székbe Konstantin király Karageropuloszt nevezte ki. Az új kabinet feje és külügyminisztere: Karageropulos. Hadügyminiszter: Gunaris, a tengerészeti tárcát Teotolis vállalta el. A kabinetben a régi Rhallys-kormány négy tagja megmaradt.

A kommunisták az alkotmánytervezet ellen.

Az alkotmány-bizottság ülése.

— A „Torontai“ beogradi mun katársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 8.

Az alkotmányelőkészítő-bizottság ülést ma délelőtt fél tizkor nyitották meg. Az ülést két kommunista képviselő: Filipovics Pülöp és dr. Markovics Szima beszélték végig.

Anglia és Németország háborúja.

Az első szónok Filipovics Pülöp hosszú beszédében foglalkozott az európai helyzettel. Kétségtelen, mondja szónok, hogy itt Európában Anglia és Németország között volt háború. A többi háboruszkodó felek csak stálistáltak ennek a két nagyhatalomnak. A háboruban csak Anglia és Amerika járt jól, mert nekik még aktívák vannak, viszont a többi államoknak, így különösen Franciaországnak csak passzívák vannak. A beszéde további folyamán bizonyítani igyekszik, hogy a nemzetiségi kérdést az önrendelkezési jog alapján a háboruszkodó felekből egyedül Oroszország tudta megvalósítani.

A polgári társadalom képtelen a reformra.

Szerinte a polgári társadalom képtelen minden reform meghozására. Erre példát adott most, amikor két év alatt sem tudtak semmi olyasvalamit létrehozni, amivel a háboruban érte vérzett proletár milliókat a maga számára tudta volna meghódítani. Rátér ezután az alkotmánytervire, amely szerinte oly emberek műve, akik az egész háborút átaludták.

A közhangulat a kormány ellen van.

Filipovics után dr. Markovics Szima beszélt, aki inkább a tárgynál maradt, mint az előtte szóló. Markovics kijelenti, hogy egy a szlovének, mint a horvátok és a szerbek nem voltak az

egyesülésre elkészülve. Csak a háború ilyen befejezése és a véletlen egyesítette a három nemzetet. Kár egyeseknek dicsekedni az egyesítés munkájával, mert két évi semmittevésükkel elrontottak mindent. Ez látszik a közhangulat megváltozásából is, amely annyira ellene van a régi nagyhangú embereknek, hogy egy nagy Radics-, kommunista- és szociálista-pártot küldött a parlamentbe. Ezután részletesen foglalkozik a Pasity alkotmánytervezetnek egyes pontjaival, amelyeket nevétségnek, sőt néhol komikusnak és gyerekesnek lát.

A sajtószabadságról.

A sajtószabadságról szóló fejezethez megjegyzi, hogy ez nevéstéges rendelkezés, hogy „a sajtó a törvény keretein belül szabad lesz“. Egy később hozandó törvényt nem lehet az alkotmány tetejébe oktrojálni. Az alkotmányban magában kell kimondani nyíltan, hogy a sajtó teljesen szabad, illetve hogy milyenek a jogai.

A két kamarás parlament.

A két kamarás parlamentről beszélve kijelenti, hogy nevéstéges azzal indokoni a két parlament szükségességét, hogy a felsőház kvalifikált elemeinél fogva mintegy szakparlament lesz, amely a képviselőház munkáját kvalitatíve jobbjé teszi. Ez komédia. Igazi oka az, hogy a felsőházba az előirt negyven éves korhatárnál fogva aránylag kevés munkás fog jutni, mert kevés munkás éri el a negyven évet és így, ami a munkásokra nézve kedvező törvény születik meg a parlamentben, azt a felsőház nyugodtan el fogja vethetni.

A hadsereg, a béke és a háború.

Beszél az állandó hadsereg ellen. Beszéde további folyamán a

háboru üzenésének és a béke kötésének jogát a népre kívánja ruháztatni.

A megyék önkormányzata.

Beszél a kerületek (megyék) önkormányzati rendszeréről, a mely szerinte csak kigunyolása az önkormányzatnak. Mert a kerület fejt a kormány nevez ki, aki azután a neki nem tetsző határozatokat akkor rugja föl, amikor neki jól esik.

A nemzeti kisebbségek jogai.

Végül a nemzeti kisebbségek jogairól beszél. Kijelenti, hogy a Pasity-alkotmánytervezetben erről egy szó nincs. Az alkotmányban csak ez áll: „az államban minden polgár egyenlő“. Ezt a kijelentést, meg van róla győződve, rendesen a nemzeti kisebbségek hátrányára magyarázzák. Ez meg fog történni még azon esetben is, ha a nemzeti kisebbségek jogait az alkotmányban biztosítják. Ezek a jogok még akkor is kérdésesek lesznek. Mindamellet egy szó sincs róluk az alkotmánytervezetben, holott Csehszág, amely Jugoszláviával körülbelül egy strukturájú ország, alkotmányilag biztosította a nemzetiségek nemzeti és kulturális fejlődésének lehetőségét.

Markovics beszédének befejezése után a következő ülést holnap délelőttre tűzték ki. A holnapi ülés szónokai Gyonovits (közt. p.), dr. Simrák és dr. Spaho Mehemed (moh.).

A minisztertanács ülése.

Beograd, febr. 8.

A tegnapi minisztertanácsoson dr. Kumanudi pénzügyminiszter előterjesztette az állami takarékoságról és a miniszteriumok felelősségéről és a miniszteriumok felelősségéről szóló javaslatát. Draskovics miniszter a dalszerbini állapotokról referált. Szó volt az idej új néclétszám megállapításáról is. Megállapodtak abban, hogy Olaszországgal és Németországgal folyamatban lévő gazdasági tárgyalások eredményeként nem szabad gazdasági szerződéseket, hanem csak gazdasági megállapodásokat kötni. Az ülés végén Trifkovic miniszter előterjesztette, hogy az alkotmányt elfogadása esetén három éven belül kötelezőleg be kell vezetni. Ez alapon a zagrebi, ljubljana, spiti és sarajevói tartományi kormányok három évig még fognak még maradni.

Radicsék a kormány-pártokat okolják.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 8.

A Radics-párt kiküldötte, dr. Baszaricsek tegnap Beogradba érkezett, ahol tisztelgett a parlament elnökénél, a horvát egyesülés, horvát néppárt és Korosec pártjánál. Baszaricsek a klubokban igen érdekes kijelentést tett a Radics-párt magatartásáról. Ha — mondotta — a kormányt támogató pártok más magatartást tanúsítottak volna, a Radics-párt talán eljött volna Beogradba és letette volna az esküt is. De éppen a kormánypártok festették oly sötétre a Radics-pártot, hogy D'Annunzioval, Habsburgokkal, Vatikánnal hozták kapcsolatba mint olyan pártot, amely a királyság egysége ellen dolgozik. Radicsék első időben azért nem jöttek Beogradba, mert tudták, hogy a kormányban nincs többsége, sőt még ma sincs. A kormány meg fog akadni a kisebbségekkel, amelyek bizonyos ígéretet és biztosítást mellett meg fogják neki szavazni az alkotmányt. És így az alkotmány nem a többség, hanem egy abszolút kisebbség alkotmánya lesz.

A radikális-klub ülése.

Beograd, febr. 8.

A radikális-klubban tegnap este arról tárgyaltak, hogy az ujonnan létesítendő miniszteri segédállások, kikkel töltenők be. A párt azon az állásponton van, hogy ezek a miniszteri segédek nem lehetnek parlamentari emberek. Szakembereknek és régi kipróbált hivatalnokoknak kell lenniük. Felvetettek egyúttal azt az indítványt is, hogy az alkotmánybizottsággal egyidejűleg ülésezzen a parlament is, amely az ország fontos gazdasági és szociális ügyei vel foglalkozzék és ezek biztosítására hozzon törvényeket.

A demokrata-klub ülése.

Beograd, febr. 8.

A demokrata-klub tegnapi ülésén azzal foglalkoztak, hogy milyen módon lehetne az agrárreform biztosításait az alkotmányba bevinni. Végül tárgyaltak a miniszter-segédi állások beüléséről, ahol úgy döntöttek, hogy a miniszter-segéd csak képviselő lehet.

Törökország semmi kártérítést sem fizet az ententének.

Konstantinápoly, febr. 8.

Az entente főmegbízottai közölték — mint azt már megirtuk — Briandnak a londoni konferenciára vonatkozó sürgönyét a miniszterelnökkel. A nagyvezér erre azt válaszolta, hogy a török kormány elfogadta a meghívást és az angorai Kemal-féle kormánnyal együtt közös delegációt fognak Londonba küldeni.

A konstantinápolyi kormány azonnal távirati összeköttetésbe lépett az angorai kormánnyal, mire Musztafa Kemal pasa azt a választ adta, hogy az angorai kormány Törökország egyedüli kormánynak tekint magát, nem ismeri el a konstantinápolyi kormányt és az entente hatalmaktól közvetlen meghívást vár a konferenciára.

Az Exchange Telegraph jelen-

tése szerint a török küldöttség elnöke valószínűen Izzet pasa lesz, aki jelenleg Angorában tartózkodik.

A Morningpost konstantinápolyi munkatársának egy korábbi távirata szerint Musztafa Kemal pasa hajlandó kibékülni a konstantinápolyi kormánnyal a következő feltételek mellett: Kiszátiát kiüritik a görög csapatok; Tráciát keleti és nyugati részre osszák fel, hogy így ütköző állam legyen Görögország és európai Törökország között; a kapitulációkat és minden török adósságot eltörölnek.

A konstantinápolyi lapok megelégedésüknek adnak kifejezést ama meghívás fölött, melyet az entente Törökországhoz intézett és kijelentik már előre, hogy ez semmi mást nem jelent, mint a sévresi béke megváltoztatását Törökország javára. Az egyik lap az entente magatartásának a megváltoztatását Kemal pasa ellenállásának tulajdonítja s ezért őt Törökország megmentőjeként üdvözi.

Kemal pasa kiáltványban jelenti ki, hogy a következő feltételeket küldi el az ententének: 1. Az idegen csapatok azonnal ürítsék ki a Törökországhoz tartozó területeket. 2. Törökország semmiféle kártérítést nem fizet az ententének.

Uj kivitelei és behozatali vámtarifát készítenek.

Beograd, febr. 8.

A gazdasági tanács szombaton délután a kereskedelmi minisztérium épületében ülést tartott, amelyen a következő kérdésekben hoztak határozatot: Megállapították az új behozatal és kivitelei vámtarifát és azon értékeket, amelyek kivitele tilos. Kivitelei tilalom alatt vannak: a gyapju, a jub, a nyersbőr, a buza, az árpa és még néhány élelmiszer. Tiltva van mindazon áruk behozatala, amelyeket a hazai ipar is elő tud állítani. A gazdasági tanács határozatát jóváhagyás végett minisztertanács elé terjesztik.

Beograd diszpo'gárai.

Beograd, febr. 8.

A beogradi községi képviselőtestület tegnap tartott ülésén elhatározta, hogy a város ujonnan választott diszpo'gárainak, Millerandnak és Briandnak, egy a főpolgármester és két tagból álló küldöttség vigye el diszpo'gári okleveleiket Párisba.

Üzleti összeköttetések Svájjal.

A zagrebi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy svájci illetékes körök nagyban érdeklődnek piacunk iránt és keresik az összeköttetést államunkkal. A svájci „Nachweissbureau für Bezug und Absatz von Waren“ Zürichben hajlandó a mi cégeinket ajánlani svájciaknak, amennyiben előbbiek megfelelő referenciákat adnak fel. Köztük legalább egy pénzintézetet is, a szükséges felvilágosításokat a behozatal és kivitel tekintetében a zagrebi svájci konzulátus (Preradovićeva ulica 24) készséggel ad felvilágosítást hivatalos órái alatt délelőtt 9—1-ig.

Ujjlenyomat a csecsemőkről.

A newyorki rendőrség javaslata.

Newyorkból jelentik: A newyorki rendőrség javaslatot adott a kormányra, amelyben egy oly rendelet, illetve törvényjavaslat kiadását kéri, amely elrendje, hogy minden csecsemőről a születési okmányok kiadása idején ujjnyomat felvételt is vegyenek. Egy másik ujjnyomata a csecsemőknek pedig a rendőrségnél marad őrizetben. Míg tudniillik a test minden része nagy átalakuláson megy át, addig a kéz ujjainak struktúrája annyira változatlan marad, hogy egy gyermek ujjainak lenyomatából annak személyazonossága még agy korában is megállapítható. Ezek a kényszerujjlenyomatok a rendőrség véleménye szerint nemcsak a bűnözők személyazonosságát volnának hivatva megállapítani, hanem szerencsétlenül járt és ismeretlen egyének agnoskálásánál is nagyon jó szolgálatakat tenne. Sir William Herschel az első kutató, aki tudományos alapon foglalkozott a daktilos kópiával, bebizonyította, hogy ötven éven keresztül az emberek ujjainak bőrstruktúrája semmiféle lényegesebb elváltozást nem mutatnak fel.

Az amerikai kormány hír szerint elfogadta a rendőrség javaslatát és így lehetséges, hogy ez a fontos újítás nálunk Európában is tért fog hódítani és kötelezőleg be fogják vezetni az egyes államokba.

HIREK

Kis operett.

A „Nagy-Világ” c mulatóból.

(Eljátszották már az ó-korban, a középkorban, az újkorban is és most folytatódólagosan játszó a legeslegújabb korban is.)

Színhely egy semleges, csendes északi ország csendes városának csendes, előkelő szállodája. Tágas hall.

Gróf Alabárdossy-Eselheim: Ah, ah, né, né, magá az Krausz! Ná meg sem ismertem magá! Hol jár itten? Hát márr nem népbiztos?

Kenéz-Krausz: Ah, alá, éhá-szolggájja kegyelmes uram! Nagyon örülök a szerencsének, hogy van szerencsém találkozhatni kegyelmes urammal. Már nem vagyok népbiztos. Most szélsőséges elemekből álló kormány keveredett fölül nálunk...

Gróf Ala-Esel: Ná, ez érdekes, érdekes. Hát magá is ideke-hült... Ná. És hozott magával legalább egy párrh milliót?! Há, mi, hehe?!

Ke-Krau: Háhá hehe, igen, kegyelmes uram, egy pár esekélvkét, igenis, csak a népbiztosi illetményeim mentettem meg...

Ala-Esel: Ná já, natürlich... Hát én is ide jöttem, mikoh lát-tám, hogy a forradalom tovább nem bichom csinálni...

Ke-Krau: Hát persze ez a leg-jobb... Elvégre az ember az elveiért küzd.

Ala-Esel: Já, já igazá van.

En is mondtam a királynak, megcsinálom neki a forradalom és akko van ok löni a néphurret Nur schissen!

Ke-Krau: Hát persze kegyel-mes uram én is mondtam a Kun Bélának, csak löni!

Osztrák gróf: Sie haben recht! Nur schissen! Unsa Kaisa, der Karl...

A német követ: Nur schlagen, hauen und durhmarschieren...

Az angol követ: All right! La kell nyuzni a bört a népekről és...

A francia követ: Konferenciát hivatok össze és mindenkinek kuss és rendet csinálók és...

Az angol követ: Az orosz követ: Collega urak, ki adna kölcsön pár napra hatszázezer koro...

Az amerikai követ: Nem kell elengedni senkinek egy krajcárt se...

Az angol követ: A francia kö-vet: Majd megtanítjuk mi Euró-pát, és az egész világot keztyübe dudálni.

Osztrák gróf: Unsa Kaisa...

Ale-Esel: Ná, ná, já.

Ke-Krau: Link az egész es-chet...

Japánok csendesen, halkán zümmögnek a Hall egyik sarká-ban:

Csak, csak, csak, így, csak így... Majd mi lassan átsétálunk a Volgára, Viszulára, Oderára, a Rajnára a Dunára és az egész Eu-ró-pa polgáira...

A követek mélyen mellre sziv-ják az egyiptomi cigarettákat és az osztrák gróf lábában halkam kinjulnak königgrtzi sebei...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Lánczy Leó utódjává az igazgatóság őt fogja kinevezni. Értesülésünk szerint váratlanul versenytársa akadt Weisz Fülöpnek Heinrich Ferenc volt kereskedelmi miniszter személyében. A Dreher és Haggenmacher-család föltétlenül őt kívánja az elnöki állásban látni. Komoly jelölt még Walkó Lajos dr. nyugalmazott államtitkár, Hegedüs Lóránt sógora is.

Teadélutánok Kikiadán. Az izr. négyzet és a Humanitas sikerült teadélutánt rendezett szombat 5 órakor a Nemzeti nagytermében. Ugy az asszonyok, mint a leányok nagy agilitást fejtettek ki a piknik-rendezésnél. Ugyanaznap este 8 órakor az atletikai klub rendezett táncsal egybekötött teadélutánt, amelyen a szép számmal megjelent közönség reggelig maradt együtt.

A népszámlálás eredménye szerint Budapestnek 925.727 lakosa van. A szaporodás tíz év alatt 45.353. A munkások és cselédek száma csökkent a gyáripárangása és a középosztály elszegényedése következtében. Ezer férőre 1163 nő esik. Róm. kath. 552.786, ev. ref. 96.109, luteránus 212.078. — 200.000 a bevándorlótak száma. Tíz év alatt 27.725 lakás, 1987 ház épült. 1916 óta mindössze 186.

Strossmayer emléknapp. Pénteken egész Horvátországban és Szlavóniában Strossmayer ünnepélyeket rendeztek az egykori nagynevű djakovári püspök születésnapján. Az iskolákban szünetelt az előadás és mindenütt egyik tanerő méltatta az egykori püspök hazája körül szerzett nagy érdemeit. A horvát-szlavon kulturális egyesületek is Strossmayer emlékünnepélyeket rendeztek és rendeznek a legközelebbi napokban.

Az S H S. cukorgyárak szövetsége Beogradban fogja ezentúl a hazai gyárakban termelt cukor eladását végezni és pedig kizárólag gyarmatárúkereskedőknek (nagykereskedőknek) és iparvállalatoknak, melyek cukrot dolgoznak fel. Az érdeklődők a szövetséghez forduljanak Beograd Kralja Petra ulica 3032, ahol minden felvilágosítást megkapnak.

Az új horvát bán. Beogradból érkezett távirati jelentés szerint Bosnják Tivadar dr. a bán hivatal jelenlegi vezetőjével most történt megbeszélések értelmében Lukinje Ede drt fogják horvát bánná kinevezni, míg Bosnják Tivadar dr. helyettes bán marad.

Trockij házasság. Amerikai lapok adnak róla hírt, tehát egészen óvatosan kell kezelni, hogy a szovjet mindenható hadügyminisztere házasságban. A jelentés szerint Trockij Szevizceva kisasszonyt veszi el feleségül, aki polgári foglalkozására nézve színházi táncosnő.

Leszállították a szalókos és fokozatos illetékeket múlt év december hó 1-ével, az állandó bélyeg és jogilletékeket pedig felemelték, miáltal a bélyegtörvény annyira komplikálttá vált, hogy alig van halandó, aki ezen labirintusban jelenleg eligazodni képes volna. Ezen legújabb törvényes rendelkezések alapján dr. Vlazkovity Milán pénzügyi főtanácsos szerkesztésében most hagyta el a sajtót a bélyeg- és jogilletékek fali nagy lexikona, mely elsőrangú papiroson, igen szép

kiállításban jelent meg, felhívjuk a jogkereső közönség, de különösen az ügyvédek, bírák, kir. közjegyzők, pénzügyi és vállalatok, valamint a kereskedők és iparosok figyelmét ezen műre, mely magában foglalja egy a peres, mint a perenkívüli, valamint a közigazgatási eljárásban felmerülő összes bélyeg- és jogilletékeket, tehát egy az állandó, mint a fokozatos, valamint a szalókos illetékeket is. Kapható szerb, avagy magyar nyelven. Egyes szám ára 20 dinár. Megrendelhető a szerzőnél: Dr. Vlazkovity Milán pénzügyi főtanácsosnál Vrsac és Pleitz Fer Pálkiadónál Vel. Beckerek

Eladó gyermekágy. Egy komplett fehér gyermekvaságy sodronybetéttel, derékállal, paplan és párnával, háromszoros teljes ágyhuzattal eladó. Cim a kiadóban.

Kereskedők és iskolák figyelmébe! Minden vonalzasú elemi iskolai írák, középiskolai gyakorlati, szótár-, jegyzet-, hangjegy- és rajzfüzetek, negyedíves fiúmei rajztömbök gyönyörű kivitelben, nagy választékban, jutányosan Lustig Oszkár nagykereskedőnél Osijek, 1, Županijska ulica 36. szám alatt szerezhetők be.

10 napot! és védelmet mindenféle fájdalom ellen szerez magának a Feller-féle Elsafuid és Elsapilulák használatával. 6 dupla vagy 2 speciális üveg Elsafuid ára 42 K, 6 doboz Elsapilula 18 K. A szepítőszerke ideálja a Feller-féle „Elsa“ arc- és bőrvédő pomádé, legerősebb minőség 15 K. Feller-féle valódi medicinali liliomtejszappan „Elsa“ 19 K. Feller-féle „Elsa“ Tannochina hajnövesztő pomádé nagy tégelye 15 K. Ugyancsak megbízhatók és ajánlásra méltók a többi Elsa-készítmények is, melyek egyedüli készítője Feller V. Jenő, Stubica donja, Central 202. sz., Horvátország.

Uj bankjegyek Ausztriában. Az osztrák magyar bank nyomdájában már néhány nap óta új bankjegyek előállításán dolgoznak, melyeken az érték megjelölésén kívül más szöveg nem lesz. A becsi kereskedők kíváncságra 5 koronás bankjegyeket is csinálnak.

Wilson meg akarja venni Montecristo szigetét.

Amerikai lapok hozták a hírt, hogy Wilson elnök megvenni szándékozik az Elba szigetétől 45 kilométerre eső Montecristo-szigetét, amely Livorno olasz tartományhoz tartozik és itt a világtól távol akarja eltölteni öreg napjait.

A római Epoca ez alkalomból több érdekes dolgot mond el a romantikus sziget történetéből, mely 10 négyzetkilométer területű s amely után idősb Dumas regényének ifjú hőstét evezte.

A sziget ezidő szerint olasz kincstári birtok, melyet az olasz király néhány éve vásárolt meg s így Wilsonnak le kell róla tenni, hogy a szigetet megvegye. A háború előtt az olasz királyi család itt szokott minden nyáron tartózkodni.

Előzőleg Ginori márké volt a sziget, ki 1889-ben vette meg és sokat költött a szépítésére. Előtte 1875-től 1889-ig Montecristo földművelő gyarmat volt, mely a

szomszéd Pianosa szigeti börtönfelügyelő vezetése alatt állott. Lazaretti Dávid, a csodálatos szent is lakott a szigeten egy barlangban 1860-tól 1875-ig. Volt a sziget egy dús gazdag angolnak birtoka is, aki nagy kerteket és halastavakat létesített rajta. A sziget azon időszakban a toskánai nagyherceg fenhatósága alá tartozott.

A tizenharmadik században, 1241-ben pedig nagy tengeri ütközet volt Montecristónál II. Frigyes és Génua hajói között, mikor is II. Frigyes 100 kardinalis és más egyházi méltóságokat fogott el és vitt fogságba Nápolyba és Sziciliába, kij IV. Gergely pápához készültek elmenni egyházi zsinatra.

Tőzsde

Beograd, febr. 8.

Beogradi tőzsde. Valuták: Dollár 36.45, Lira 132, Lei 49.25, Léva 43.50, Cseh korona 45.35, Osztrák korona 6.30, Márka 57.50.

Devizák: London 585, Prága 46.25, Wien 5.95, Berlin 58.10.

A szerkesztésom felelős: Juhász Ferenc.

184—921. szám.

244

Hirdetmény.

Beka községben üresedésben van a segédjegyzői atlas. Fizetés: havi 800 korona a községtől és a napidíjak az államtól. Szerbül kell tudni. Személyes bemutatkozás előnyös.

Jegyző.

Szőlő

20 hold és 427 □-öl,

szántóföld

gazdasági épületekkel együtt megfelelő áron eladó 288

Wintergerst Péternél Emanuel-telep, u. p. DUBOVÁČZ (Bánát).

SCHIFF ABRAHÁM

zsák-, ponyva- és zsinagnagykereskedő, zsák- és ponyvakölcsönző intézet, NOVI SAD — UJVIDEK, Futaki-utca 28. Telefon 403.

Jutárszákok, új és használt minden minőségben.

Szalomszákok viszontelárusítóknak.

Uj len- és kenderzsákok.

Vízmentes ponyvák, új és használt, kocsis-, eszplógép- és vagon-takaráshoz.

Ponyvaszövet.

Juta hessliának csomagolószék.

Kender- és lenfonalak, cernák.

Kéve- és szőlőkötözők.

Malom- és kárp-toshevederek.

Lópokrócok és takarók.

Vízmentes munkásöltönyök és küpenyegek.

Hátók és halászatci cikkek.

Kötélmű minden minőségben.

Különböző papírszínek.

Kérjen árajánlatot!

227

Keresünk egy szakértő kertészt

park- és főzellekkertészethez.

Előnyben részesülnek azok, akik a Gerzon-féle módszerhez értenek.

Ajánlatok 252

Ig. Bailonyi i Sinovi Beograd küldendők. 609

Nagyobb mennyiségű

Cseh lada-kockacukor

uton van, ma vagy holnap érkezik.

Vérnarancs és citrom

már megérkezett, az áru nagyon szép és vörös, előnyajánlattal szívesen szolgálunk. Ezenkívül nagyobb mennyiségben van raktáron: 80%-os ecetsav, legjobb svédgyufa, finom asztali só, Karácsonyi 6/0 és 2/0-ás rizs, sárga legjobb kocsikenőcs, amerikai lada-petroleum, orosz hordós petroleum, Clubpapir extra-bis 100/100, viasz- és más gyertya és az összes fűszer-, festék-, deliriumölcs- és rövidárak, (cernák, pamutok stb.). Friss élesztő kg ként 60 koronáért.

KÉKKŐ (rézgálic), raffiaháncs és marónátron (zsirszóda) rövidesen nagyobb mennyiségben érkezik és áraiak igen jutányosak lesznek.

Özv. Guttman Jakabné és Fiai Veliki Beckerek. 248 Telefon 96.

Jóforgalmu
vendéglő
teljes berendezéssel, kaszinó helyiséggel, felszerelt mozival, továbbá
fatelep
épület és tűzifa-áruval, színes szabad kézből azonnal eladó és át is vehető. — Érdeklődők megtekinthetik: **Manity Borivoj** 311 tulajdonosnál Csókán.

Értesitem a n. é. hölgyközönséget

hogy 1921 február 10-től 14-ig Veliki Becskerekben leszek és megrendeléseket felveszek: A legújabb szabásu halcsontos has-negligé és bakfi-fűzőkre, továbbá haskötők és egyenestartókra
Javitást és tisztítást is elvállalok!

A t. érdeklődők szíveskedjenek címüket Salamon Samu ékszerésznél leadni, hogy a t. hölgyeket meglátogathassam.

Steinné Schäffer Margit, Szabadka (Báránky öz.) — — 212

35 darab, teljesen új, háromfókos **asztal eladó.**

Cím a kiadóhivatalban.

253

Torontali Agrárbank Részvénytársaság Veliki Becskerek

Telefon: 2-42.
Sürgőnycim:
Agrárbank.

Fűszer-, Gyarmat- és Áruosztálya

Telefon: 2-42.
Sürgőnycim:
Agrárbank.

Megérkeztek wieni, laibachi, zagrebi és trieszti áruink!

Azonnal szállítható, állandóan raktáron a legolcsóbb napiárakon.

Az összes fűszer- és gyarmataruk (sajt, csokoládé, tea).

Déli gyümölcsök: narancs, citrom füge (zsák- és koszfüge), arabbi (szentjánoskenyér), mogoró, mandula, datolya, szilva.

Szardínia, szardella (2 és 3 kilós dobozok), sós szardella (10 kilós vödörkben) salomon és egyéb konzervek.

Szilvérium, likőrök, francia cognac, francia pezsgő

Aetznatron, ammoniakszóda.

Rövidáru cikkek (W. Prym áruk nagy választék a legolcsóbb-árakkal)

Drogaárak (szappan, fogkrém és fogpor, parfüm, stb).

Motor, gép- és hengerolajok, sárga kecsikenőcs la garantált.

Festékek, lakkok, padlóviaszok a legnagyobb választék

Minium, továbbá fénymáz (Silberglätte).

Porcellántányérok és üvegpoharak.

Viaszkosvaszon és piactáskák.

Alabástromgipsz (fogorvosoknak).

Asztaloseny.

Szpongya a legnagyobb választék.

Azonnal szállítható
ab raktár
Veliki Becskerek
kékkő ia
garantált 98%,
kg-ként K 27 50

Ab raktár azonnal **la orosz petroleum** 200-300 kg vashordókban. Nagyban vételnél 25 korona.

Uólogatott
NARANCS
minden mennyiségben darabonként **2 korona.**

A Téglyári és építőipari r.-t. Vel. Becskerek zárszámadása az 1920. üzletévről.

Tarozik.	Mérleg-számla				Követel.				
Pénzkészlet			169927	43	Részvénytőke*			2500000	—
Pénzfelülbélyegzési elismervények			86240	—	Tartalékalap			921083	21
Gyárak teljes felszereléssel			1605924	07	Értékesítéskorrekciós alap			412783	04
Árukészlet			2891110	—	Hitelezők			1394683	66
Tüzelőanyag és üzemanyag készletek			360089	56	Átmeneti tételek			8750	—
Adósok			449865	60	Fel nem vett osztalék			1768	—
					Nyereségáthozat 1919. évről	6382	71		
					1920. évi tiszta nyereség	317701	04	324083	75
					* Részvénytőlkeből ezidén csak K 1 850 000 osztalék jogosult.			5563156	66
			5563156	66					

Nyereség- és veszteség-számla

1920. évben fizetett adók			71129	05	Nyereségáthozat 1919. évről			6382	71
Felhasznált tüzelőanyag			2620595	70	Üzemi jövedelem			7032616	50
Kifizetett munkadíjak			2415823	90	Építési osztály tiszta nyeresége			53845	97
Felhasznált üzemanyagok, üzleti költségek, lótarás és munkásbiztosítás			823163	92	Külföldi bevételek			9766	—
Tiszti fizetések és drágasági pótlékok			126750	—					
Kifizetett kamatok			126807	44					
Épületek fenntartási költsége			344755	42					
Értékesítéskorrekciós alap javadalmazása			250000	—					
Nyereségáthozat 1919. évről	6382	71							
1920. évi tiszta nyereség	317701	04	324083	75					
			7102611	18				7102611	18

Veliki Becskerek, 1920 december hó 31-én.

A könyvelésért: **Klein Árpád.**

AZ IGAZGATÓSÁG:

Beneth s. k.

Blek s. k.

Klein s. k.

Kövesi s. k.

Lóssa s. k.

Schwirtlich s. k.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk: — Veliki Becskerek, 1921 február hó 4-én.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Glück Manó s. k.

Hegedüs Mór s. k.

Tolveth Oszkár s. k.

Mihajlovits Dusan s. k.

Strelinger Márk s. k.

elnök.

Nyomtatás: Pleiss Fer. Pálnál Veliki Becskerek.

Kiadó: Pleiss Fer. Pál.